

Zárszámadásokról jelentjük Röszkei milliók

Hozzáértő, szorgalmas vezetés és tagság, közös erőfeszítés a feladatok végrehajtására — így lehet summázni a röszkei Kossuth Tsz újabb eredményeinek a „titkát”. S a 23. zárszámadó közgyűlés — tegnap tartották a tagok egy részének, ma tartják a többieknek, mivel az egész „nagy család” egyszerre nem fér el a művelődési ház nagytermében — felelősséggel, a szövetkezeti demokrácia tiszteletben tartásával végezte munkáját.

A tavalyi munkáról a vezetőség nevében Tanács Imre, a téesz alapító tagja, köztitelben álló elnöke adott számot. A mérleg adatait Fehér Sándor főkönyvelő, az ellenőrző bizottság beszámolóját Szalma István ismertette; a termelés kérdéseiről Sonkoly László főagronómus is szólt.

A téesznek 3 ezer 632 hold földje van, ebből a háztáji 758 hold. A tagok száma

1158, köztük 576 a nő. Nyugdíjas és járadékos 414 ember. A nők — emelte ki a beszámoló is — a férfikkal egy sorban dolgoznak, s jelentős a szerepük az előrehaladásban.

A szövetkezet állóeszközeinek — épületek, gépek, berendezések — értéke 1972 végén az egy évvel korábbi 46 millió 824 ezer forintról 62 millió 271 ezer forintra nőtt. A téesz becsülettel teljesítette összes állam iránti kötelezettségét, a tiszta nyeresége 7 millió 262 ezer forint. Ebből 1 millió forintot szociális és kulturális célokra tartalékolta. Az egy dolgozóra jutó havi kereset — a háztáji jövedelme nélkül — az 1971. évi 1 ezer 880 forintról 2 ezer 46 forintra nőtt, bár többször mostoha volt az időjárás. A tagság — ezt tükrözi jó hangulata is — megtalálta szemléletét.

A közösség komolyan veszi a párt és a kormány hús-

tej- és zöldségprogramját. Lehetőségei szerint jól segíti megvalósítását. A téesz saját pénzből és állami segítséggel új, korszerű tehenészeti telepet épített, s erre az évre be is népesítette. Szarvasmarha-állományuk 999, a teheneik többsége. Egyre több húst, tejet is adnak. Hévízfűtési fólia sátruk 29 ezer négyzetméter, üvegházuk 2 ezer négyzetméter; mindez jelentős mennyiségű primórt, zöldségféléket ad. Gondot fordítanak a „piros aranyra”, a paprikára is. Törökviskó mind az állattenyésztésben, mind a növénytermelésben — a jó hozamok további növelése, a még korszerűbb gazdálkodás, aminek része a tökéletesebb munka- és üzemszervezés.

A vezetés, együtt a tagsággal, velük szót értve az idén is a fejlődés újabb mérföldkövéhez kíván jutni. Az alap ehhez adott, és záloga a szorgalom, a hozzáértés.
M. S.

Tápéi sikerek

Hagyomány már, hogy a tápéi Tiszatáj Termelőszövetkezet zárszámadó közgyűlését Szegeden, a Hungária étteremben tartja. Az is, hogy a gazdálkodásról készült írásbeli beszámoló ki-küldik a tagoknak, tanulmányozzák és ismerjék meg elmúlt évi munkálkodásuk eredményeit, örömeit. Így tehát a tegnap tartott zárszámadási beszámoló csak kiegészítést kellett szűkebb körben, mint általában, a közgyűlés előterjesztéséről és döntéséről. Közgyűlésük délután 4 óráig tartott.

Maratoni programmal „vendéglátta” tagjait a Tiszatáj Tsz, hiszen szünet után, az idei termelési tervről, pénzügyi tervről és különböző előterjesztésekről is döntenie kellett a tagságnak. Közgyűlésük délután 4 óráig tartott. A tápéiak összesen 7520 holdon gazdálkodnak. Taglétszámuk 903 fő, ebből dolgozó tag 516, nyugdíjas pedig 387. Százkét személyt foglalkoztatnak, mint alkalmazottat. A közös szántóterületből, ami 3535 hektárt tesz ki, a háztáji 469 hektár. Tavaly kenyérbúzából és takarmánybúzából érték el kisebb átlagtermést, mint a megelőző észtdőben. A terméstartalék nem kell szűkeznék, hiszen kenyérbúzából hektáronként 35,65, takarmánybúzából 34,34, kétszeresből 40,98, kukoricából 44,30, lucernaszénából 62,28, paradicsompaprikából 139,70 mázsa átlagtermést takaríthattak be. A makói tájból „meghonosították” a fokhagymát is.

Az ősz különösen nehéz volt, eltolódott a kukorica betakarítása és a sok csapadék hátráltatta a munkákat. A vetőmagy előkészítése az algyői területen igen sok kívánnivalót hagyott mag után.

Jelentős a közös gazdaság sertéstenyésztése. Tavaly év elején 2824-es létszámmal kezdték a termelést, az év végi zárállomány 3173 darab. Április végén adták át a korszerű sertéstelepet. Ez 434 ezer 842 kilogramm élőszült állítót elő. Igaz, a sertéstelep az éves termelési tervét nem teljesítette, ami több okkal magyarázható, viszont a főbb költségeket tekintve, több milliót a megakarítás.

Tápéiak a Hungáriában

Jelentős a szarvasmarha-ágazat is. A létszám itt csökkent, de az ágazati eredmény végül is kedvező képet mutat, 1 millió 228 ezer 966 forintos eredményt. Ebben az ágazatban igen jó a tagok éves keresete. A tehenészetben dolgozóknak például 57 ezer forint volt az évi átlaguk. A költség- és anyagmegtakarítás jellemezte az elmúlt évet Tápén. 1971-ben összesen 20 millió 379 ezer forintot használtak fel munkabérré és részesedésre, tavaly viszont 19 millió 346 ezer forintot. Amíg 1971-ben az egy főre jutó jövedelem 27 ezer 728 forint volt, addig most ez 28

ezer 760 forintra javult. Vagyis, a tápéiak jóval többet kerestek, mint mondjuk a szegedi Móra Ferenc Tsz tagjai. Az egy napra jutó jövelelmük 110,19 forintról 115,50 forintra emelkedett. Lényeges, hogy csaknem megkétszereződött a szövetkezeti eredmény, 5 millió 88 ezer forint lett. Ez kisebb a tervezettnél, de az időjárási nehézségeket figyelembe véve, a tápéi adottságokat, igen szép siker. Ügyszintén, hogy a Tiszatáj Tsz összes vagyona 153 millió 761 ezer forint, amiből a tiszta vagyona meghaladja a 125 milliót.

Sz. L. I.

Mérleg Algyőn

Algyő nagyközség egyetlen termelőszövetkezete, a Rákóczi is megtartotta zárszámadását. Paronai János tészelnök beszámolójában elmondotta, hogy a 13. zárszámadását mérleghiány nélkül zárta ez a kis gazdálkodási közösség. A 105 tag mindössze 914 holdon gazdálkodik. 1971-ben az egy napra eső jövedelem 99 forint volt, s tavaly 102 forintra javult. Különösen a növénytermesztésben ért el jó eredményt a Rákóczi Tsz tagsága, a kenyérgabonánál, árpánál és kukoricánál. A takarmány-növények termesztésében még bőven van javítani való.

Az állattenyésztési tervek teljesítését leginkább a korszerűtlen férőhelyek akadályozzák. Jutott a mini közös-

ség vagyonából 336 ezer forint gépi felszerelésekre, és csaknem 1 millió különböző beruházásokra. A tagoknak földjára címén 132 ezer forintot fizettek ki.

Bondor József Olaszországba utazott

Paolo Emilio Taviani olasz költségvetés- és tervezési miniszter meghívására egyhetes látogatásra hétfőn Bondor József vezetésével építésügyi delegáció utazott Olaszországba. A tárgyalásokon áttekintik a két ország közötti építésügyi kap-

csolatok fejlesztésének lehetőségeit. A magyar küldöttség meglehetősen több építő- és építőanyag-ipari vállalatot is. Bondor Józsefet elkísérte olaszországi útjára Mario Franzosi, az Olasz Köztársaság budapesti nagykövete.

A város és a zöld

Ha gyönyörű tájra vágyunk, sztereotípiák határozzák meg képzeletünket. Mert e szép tájat alighanem valamennyiünknek erdővel borított hegyek koszorúzzák, a völgyben kristálytiszta a folyó a smaragd-zöld rétek között. Lassanként már valóban csak álmainkban él az ilyen táj, tiszta levegőjével, eleven színeivel és csendjével. Az emberiség útja szükségszerűen a városokba vezet, s a városokban mind szennyezettebb a levegő, egyre kevesebb hely jut az árnyat és levegőt adó zöldnek, amely nyugtathatná a felekezett élérlimushoz csak nehezen alkalmazkodó szemet és idegrendszert. A városnak szigorúak és kérelhetetlenek a törvényei, elene szólnak és tesznek a fáknak, a zöldnek.

Az „elvonat város” törvényei ezek. Olyan városé, amely a valóságban nem is létezik. Hiszen e törvények minden településen másként érvényesülnek, másként formálják az adott várost, az alapok mégis közősek, amióta város van a világon. A terület, minden négyzetméter sokba került mindig. Az ókorban és a középkorban a városfalak határozták szűk körbe az építkezés lehetőségeit. A falakon kívülre telepíteni sokszor felért az öngyilkossággal. Igaz, akkor még nem rontotta az ipar és a közlekedés a városok levegőjét, de a növényzet, a szemét és a piszok természetben biztosított körforgásának hiánya már akkor is rosszá tette a levegőt. Az ipari civilizáció hatására tovább romlott a városok levegője. Igaz, a városfalak már nem határolják a települést, többé nem azok teszik drágává a város földjét, hanem a közművek. Miattuk nem jut elegendő hely a fáknak, a növényeknek. Pedig több szükségünk lenne rájuk, mint valaha. Az ipar és a közlekedés porral, korommal, többé-kevésbé mérgező gázzal telíti a levegőt. S az eget takarító szelek sem oldanak meg mindent. Fákra, növényekre van szükség.

Szinte valamennyi város küzd ezekkel a gondokkal. Szeged sem kivétel ez alól. Igaz, itt jóval több a fa, mint például New York belvárosában. Csakhogy mások a feltételek. Más az éghajlat: itt nincs óceán, melynek szelei elviselhetővé teszik még a legmelegebb nyarat is. Itt, az Alföld déli szögletében a nyár arról híres, hogy szinte áll az izzó levegő, a természetes hő- és levegőcsere alig-alig működik. A rengeteg aszfaltotlan vagy rossz burkolatú utca miatt annyi por gyűlik össze a levegőben, hogy mármár „pótolja” a fejlett nagyipar levegőszenyezését. S a por a közlekedés gyarapodásával együtt szaporodik. A meleg nyarak átizzítják a várost, még kellemetlenebbé téve a levegőt. Csak a növényzet segíthet ezen. Erthető hát, ha egy-egy fát kívágnak a városban, mindenki fölhördül, mintha legfőbb kincsét fenyegetné veszély. Igaz, feltett kincsünk a fa, de azért valahol sántít

valami. Mert nem elég feltételeznünk a város zöldjét, hanem tervszerűen kell gazdálkodnunk vele, megfontoltan és átgondoltan gyarapítani.

Nehéz feladat tervszerűen gazdálkodni a város növényzetével. Igaz, az első lépéseket már megtettük Szegeden. Rendszeresen szakemberek vizsgálják meg a város fáit, kijelölik a pusztulásnak indultakat, melyeket ki kell vágni. Tavaly több ezer fácskát ültettek el a társadalmi munkások sokfelé a városban. A gumigyár elé telepített kisebbfajta erdő nem csupán az iparövezet szébbé tételét hivatott szolgálni. A tervek szerint később az innen kiemelt felnőtt fákkal pótolják majd a város belső területein hiányzókat. Már volt példa arra is, hogy felnőtt, nagy fákat ültettek át — a József Attila sugárút — Nagykörút kereszteződésének átépítésekor —, nem sajnálva minden településen másként érvényesülnek, másként formálják az adott várost, az alapok mégis közősek, amióta város van a világon. A terület, minden négyzetméter sokba került mindig. Az ókorban és a középkorban a városfalak határozták szűk körbe az építkezés lehetőségeit. A falakon kívülre telepíteni sokszor felért az öngyilkossággal. Igaz, akkor még nem rontotta az ipar és a közlekedés a városok levegőjét, de a növényzet, a szemét és a piszok természetben biztosított körforgásának hiánya már akkor is rosszá tette a levegőt. Az ipari civilizáció hatására tovább romlott a városok levegője. Igaz, a városfalak már nem határolják a települést, többé nem azok teszik drágává a város földjét, hanem a közművek. Miattuk nem jut elegendő hely a fáknak, a növényeknek. Pedig több szükségünk lenne rájuk, mint valaha. Az ipar és a közlekedés porral, korommal, többé-kevésbé mérgező gázzal telíti a levegőt. S az eget takarító szelek sem oldanak meg mindent. Fákra, növényekre van szükség.

Talán azért kevés, mert szinte mindig csak a fákról esik szó, csak azokat védjük. De azokat sem mindig a legokosabban. Példaként kínálkozhat a Lenin körút. A felmérés szerint fái mintegy tíz évvel belül elöregednek, ki kell őket végni. Annyi bizonyos, ez sem megy majd felháborodás nélkül. Pedig szükség van rá. Csak talán nem egyszerűen. Talán már meg kellene kezdeni: minden másodikat kivágni, helyére újat ültetni.

De nem csupán a fák értékes növényei a városnak. A zöld gyepek, a bokrok és a cserjék ugyanolyan fontosak. S velük talán még több gond-baj van, mint a fákkal. A gyepek, mely gyönyörű zöldjével angol színes filmek reminiscenciájaként él benyomunk, a csodaszép, vastagzöld pázsit — nem bírja a szegedi éghajlatot. Angliában szinte gondozás nélkül megél, zöld marad. Nálunk rengeteget kell locsolni, ápolni. Sokba kerül s így sem tökéletes. A cserjékkel, bokrokkal már más a helyzet. Gondozást alig igényelnek, mégis szépek. S nem élünk ezzel a lehetőséggel. Valamikor újniuk mellett sövények húzódtak, úgy működtek, mint egy óriási porszívó. Szinte valamennyi kipusztult. A Kossuth Lajos sugárúton város része is. Ha zöld várost csak úgy, mint a Magyar Tanácsköztársaság útján. Azóta sem telepítettünk újat.

Példát még bőségesen lehetne sorolni, de a rendszer talán érdekesebb az egyedinel. A rendszer, amit a félig-meddig hozzáértő laikusnak csak vázolni lehet. Mindenekelőtt az adottságok és feltételek. Szegeden is drága a közművesített terület. Arról tehát aligha lehet szó, hogy parkjaink számát a városban belül gyarapítsuk. De ha a sorfákat sövényekkel és ahol lehet, cserjék, bokrok csoportjával kombinálunk, az sokat segíthet. A közművek, a kábelek és a vezetékek földalatti dzsungle is gyakorta utunkba áll. Például Tarjánban, ahol viszonylag nagyobb zöld föltek, tömbbelsőik szinte kínálják magukat, hogy öt-tíz-húsz fából álló csoportokat ültessenek beléjük, árnyas helyet biztosítva a gyermekek játékhöz, a felnőttek pihenéséhez, nem is beszélve a szép látványról. De a közművek sűrű szövevényeit itt is csak a kénszermegoldást, a fasort tűri meg. Szükség van a közművekre, de a tanulság is levonható. Az újabb lakótelepeket már úgy kellene tervezni, a közműveket és a kábeleket úgy elhelyezni, hogy ne csupán a legrövidebb út elve érvényesüljön. Inkább kerüljön többre, de jusson hely facsoportoknak is.

Még sok mindenről lenne jó szólni, de a tanulság így is kézenfekvő. Tervszerűen és átgondoltan kell gazdálkodni a város fáival és növényzetével. Kivágni a pusztulásra ítélt fákat, de úgy, hogy a lehető legkevesebb kárt okozunk a folytonosságban. Az ésszerűség határai között pedig áldozni kell arra is, hogy az új városrészek már ne szenvedjenek Tarján bajában. Igaz, ez pénzbe kerül, nem is kevésbe. De a város egészséges fejlődése, a termeléshez közel álló körülmények megteremtése nem sikerülhet áldozatok nélkül, pénz nélkül. A szemét, a testet és idegrendszert pihentető zöldet sajnos csak drága pénzért vehetjük meg magunknak. Mert nem is a fa, a fű, a cserje kerül sokba, hanem az, hogy helyet biztosítsunk nekik a városban, a város drága földjén. Mindez pénz, tervszerű és okos gazdálkodás kérdése. Valamennyiünk egészsége és élete úgy kívánja, hogy a zöld táj nyugalma ne csak álmaink szereplője legyen, hanem a város része is. Ha zöld várost csak úgy, mint a Magyar Tanácsköztársaság útján. Azóta sem telepítettünk újat.
SZÁVAY ISTVÁN

Izotópok a gyógyításban

A negyedik ötéves terv idején 12—15 millió forintot irányoztak elő izotóp diagnosztikai műszerek beszerzésére. Az Országos Röntgen- és Sugárfizikai Intézetben a korszerű vizsgálóberendezések lehetővé teszik a további fejlődést. Izotópok felhasználásával sok érdekes információt szerezhetnek az orvosok a szervezet belső fo-

lyamatairól. Ma már az izotópdiaosztika nélkülözhetetlen eszköze a betegek korszerű vizsgálatának.

Hazánkban 30—40 között van az izotóp diagnosztikai munkahelyek száma. Az Országos Röntgen- és Sugárfizikai Intézet másfél éve foglalkozik tervszerűen e fontos gyógyítási mód módszertani kérdéseivel. (MTI)